

leendő visszkereseti igénye tekintetében a biztosítékszerezést megkísérelhesse és ha ily körülmények között a hitelező a kezest a teljesítésre akkor hívja fel, amikor az egyenes adós időközben már tönkrement és a kezes visszkereseti igényét vele szemben nem érvényesítheti, ezért a hitelező felelőssége a kezessel szemben fennáll. Élesen hangsúlyozza a Kuria határozata, hogy álláspontját nem érinti az sem, ha a kezes a követelés lejáratí napjáról tudomással bír.

A határozat érdekes továbbfejlesztése a hitelezőt terhelő behajtási diligencia tekintetében eddig is fennállott joggyakorlatnak, amelynek során a Kuria ugyancsak a közelmúltban hozott határozatával már előzőleg elvi élel kimondotta, hogy a behajtási diligencia kötelezettsége a készfizető kezes javára is éppen úgy fennáll, mint az egyszerű kezes javára. Hibás felfogás volna, ha az e téren kialakult joggyakorlat ellenében azzal a gazdaságpolitikai természetű érvel hadakoznának, hogy a most vázolt judicatura a hitelezői pozíció gyöngítését jelenti. A helyes nézőpont az, hogy ebben a határozatban a kötelező jogérvényesítésnek harmadik érdekelt fél oltalma érdekében szükséges gondolata szólal meg és kíván a gazdasági életben egy nagyobb fegyelmezettséget megteremteni.

B. S.

Nem vagyoni kár. A sajtótörvény tárgyalása alkalmából a nem vagyoni kár, mint intézmény, szinte anatómia alá került. A sajtóankét és a lapok tudósításai csak megöblösítették az intézmény elleni felszólalásokat. A felszólalások tükrében a nem vagyoni kár gondolata, ami a modern jogfejlődés egyik kifinomult hajtásaként szerepelt a köztudatban, szinte egyhangulag abban a megítélésben részesült, mintha ez az intézmény csak a visszaélések tág kapuját nyitná meg. A mi szemünkben is a sajtószabadság ugyanazt a feltétlen tiszteletet érdemli meg, mint amit a legtulzottabb ujságírói felfogás vindikál számára, sőt tisztában vagyunk azzal, hogy a sajtószabadsághoz fűződő nagy közérdek, a sajtó szabad munkájának lehetővé tétele érdekében még azt is tűrni kell, hogy itt-ott egyeseket igazságtalanságok, sérelmek érjenek, de a sajtószabadság nem az egyedüli szentség. Az egyéni becsület, az egyéni becsület integritása, háborítatlansága épp oly alapvető fundamentuma a jogrendnek, mint a sajtószabadság. Mindkét eszme megköveteli a maga feltétlen érvényesülését és ha kivételesen a kettő összeütközik, egyiket sem lehet teljes egészében áldozatul dobni a másikénak. Sajnos, a sajtótörvény vitája körüli felszólalások során senki sem tette meg a szükséges distinkciót, hogy a sajtószabadság intézményesen épp úgy megóvándó, mint ahogyan az egyéni becsület számára a védelmet feltétlenül biztosítani kell, ami egyértelmű a nem vagyoni kár elvi el-

ismerésével. Birói konkrét kogníció dolga, hogy a nem vagyoni kár intézménye ne legyen fegyverül felhasználható a sajtó ellen és annak a megítélése, hogy a nem vagyoni kár intézményére való hivatkozás mikor tekinthető a joggal visszaélésnek. A nem vagyoni kár-igénnyel éppúgy lehet visszaélni, mint a sajtószabadsággal, de ha a sajtóval üzött visszaélés lehetősége nem indok a sajtószabadságnak elejtésére, úgy a nem vagyoni kárral való visszaélést sem lehet oka ennek az intézménynek a jogrendből való száműzésére. Akik a sajtószabadság mellett a nem vagyoni kár jogeszméjének gyenge palántáját feltették, azok nem szívesen látták a sajtóankét erős ostorát és azt az ellenmondást, hogy a sajtószabadság barátai a velük egyezően progresszív gondolatferráshól kiinduló másik következést, a nem vagyoni kár gondolatát oly élesen támadták.

A nem vagyoni kár természetesen nem kizárólagos sajtójogi intézmény, de az intézmény ellen felhozott érvek a nem sajtójogi területre eső nem vagyoni kárkövetelésekre is ugyanolyan erővel kihatnak. Örvedetesnek tartjuk, hogy a kir. Kuria egy újabb határozatával (P. IV. 8647/1927. 1929. ápr. 3.) az alsóbíróságoknak a nem vagyoni kár megítélésére vonatkozó döntését helybenhagyta. Az adott esetben a nem vagyoni kár követelésének alapja az volt, hogy a felperes, aki megelőzőleg az ellene lopás, csalás és sikkasztás miatt tett és alaptalannak talált feljelentés miatt hatóság előtti rágalmozás címén büntető panaszt tett és ennek során az alperesek bünösnek találtattak, gondatlan vádemeléssel elkövetett hatóság előtti rágalmozás vétségében, az ellene tett alaptalan feljelentéssel neki okozott nem vagyoni kárért inritott pert. A Kuria a Folgári jogi Határozatok Tárában 537. és 538. számok alatt közölt esetekre hivatkozva állapította meg, hogy a felperesnek nem vagyoni kárként érvényesített pénzbeli elégtételre is joga van. Sajnos, a pénzbeli elégtétel összege, amely elleni felülvizsgálati támadást a Kuria ugyancsak elutasította, a Kuria határozatából nem tűnik ki, noha az összeg kiszabása sem jogi érdekesség nélkül való. Amig természeteszerű, hogy a bíróság a napi hangulatok változó árja által nem befolyásoltathatja magát, mégis örömmel regisztráljuk, hogy a nem vagyoni kár ezuttal is elismerésre talált birói gyakorlatunkban. Ettől független más kérdés, hogy a netán mutatkozó visszaélések lenyesése éppen a gondolat megerősödése érdekében ugyancsak feladata a birói gyakorlatnak.

B. S.

Hamis vágány egy külföldi viszonylatu magánjogi eset eldöntésében. Magyar pénzintézet hazai területen valutacsereügyletet kötött, amely Temesváron volt teljesítendő. A felek egyike azután megtagadta a teljesítést.